

Nytt finansieringssystem for ikke-kommunale barnehager fra 2011

Rammefinansiering

Stortinget vedtok 16. juni 2009 forslag til nytt finansieringssystem for ikke-kommunale barnehager i en rammefinansiert sektor. Stortingets vedtak er basert på Ot.prp. nr. 57 (2007-2008) om lov om endringer i barnehageloven (finansiering av ikke-kommunale barnehager) og innstillingen fra Familie- og kulturkomiteen på Stortinget i Innst. O. nr. 103 (2008-2009). Regjeringen planlegger rammefinansiering av barnehagesektoren fra 1. januar 2011. Høringsnotat om ny forskrift om likeverdig behandling av barnehager ved tildeling av offentlige tilskudd ble sendt på høring 15. april med frist 31. juli 2010. Forskriften skal tre i kraft 1. januar 2011.

Forslag til nytt finansieringssystem for ikke-kommunale barnehager

Forslaget omfatter private, fylkeskommunale og statlige barnehager (ikke-kommunale). Kommunen skal sørge for likeverdig behandling av alle barnehager i kommunen. Likeverdig behandling defineres som at ikke-kommunale barnehager får 100 pst. av det tilsvarende kommunale barnehager i den aktuelle kommunen i gjennomsnitt mottar i offentlig tilskudd (per heltidsplass).

Regjeringen varslet i forbindelse med statsbudsjettet for 2010 at den tar sikte på å oppnå likeverdig behandling gjennom en opptrappingsplan over fem år. Inntil likeverdig behandling er fullt ut innfaset i statsbudsjettet, vil det gjelde overgangsregler.

Ny beregningsmetode for tilskuddssatser

Kunnskapsdepartementet foreslår en finansieringsmodell der kommunen skal fastsette separate tilskuddssatser for drift og kapital:

- For *drift* skal det fastsettes én sats for små barn med heltidsplass og én sats for store barn med heltidsplass. Kommunen skal fastsette satsene separat for ordinær barnehage, familiebarnehage og åpen barnehage. Tilskuddssatsene for drift skal beregnes på bakgrunn av kommunens budsjetterte kostnader til drift av egne barnehager det enkelte år. Kommunen skal dessuten gi et påslag for administrasjon på fire prosent av det beregnede tilskuddet for drift. Kommuner som ikke har egne tall for drift skal benytte nasjonale gjennomsnittssatser som departementet fastsetter.
- For *kapital* skal det fastsettes én sats per barn med heltidsplass, uavhengig av barnas alder. Tilskuddet skal dekke avskrivnings- og rentekostnader. Kommunen skal fastsette separate satser for ordinære barnehager, familiebarnehager og åpne barnehager. Tilskudd til kapital baseres på reelle gjennomsnittlige kapitalkostnader i tilsvarende kommunale barnehager. Kommuner som ikke har egne tall for kapital skal benytte nasjonale gjennomsnittssatser som departementet fastsetter.

De nye reglene innebærer at regnearkmodellen for utmåling av kommunalt tilskudd til ikke-kommunale barnehager som har vært i bruk siden 2003, ikke vil bli oppdatert for 2011.

Overgangsordninger

Inntil likeverdig behandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager er fullt innfaset i statsbudsjettet, må forskriften inneholde overgangsregler. Departementet foreslår følgende overgangsregler:

- Ikke-kommunale barnehager skal gis det beste av enten minimumssatsen for tilskudd til ikke-kommunale barnehager eller videreføring av samme andel av det gjennomsnittlige offentlige tilskuddet til tilsvarende kommunale barnehager som året før (nåværende statstilskudd og kommunalt tilskudd). Fra 1. august 2010 økes minimumssatsen fra 85 til 88 pst. av hva tilsvarende kommunale barnehager i gjennomsnitt mottar i offentlig finansiering.
- Kommunen har ikke plikt til å gi tilskudd slik at den offentlige finansieringen av en ikke-kommunal barnehage overstiger det tilsvarende barnehager eid av kommunen i gjennomsnitt mottar i offentlig finansiering.
- Nyetablerte barnehager som er godkjent av kommunen, gis tilskudd etter kostnadsdekningsprinsippet det første året, men ikke lavere enn minimumssatsen. Året

etter gis barnehagen det beste av enten minimumssatsen for tilskudd til ikke-kommunale barnehager eller videreføring av samme andel av det gjennomsnittlige offentlige tilskuddet til tilsvarende kommunale barnehager som året før.

Uttak av verdier

Kunnskapsdepartementet foreslår å innføre bestemmelser som sikrer at alle offentlige tilskudd og foreldrebetaling i barnehagen kommer barna i barnehagen til gode.

Departementet foreslår følgende regler som begrenser adgangen til å ta ut verdier fra barnehagevirksomheten:

- forbud mot uttak utover rimelig avkastning på investert kapital
- rett for kommunen til å kreve at barnehager der driften opphører, skal betale tilbake verdier akkumulert ved offentlige tilskudd eller foreldrebetaling
- transaksjoner mellom barnehage og eier eller nærstående skal foretas på markedsmessige vilkår

